

Asia: VN/8566/2021

Sosiaali- ja terveystieteiden korkeakoulutuksen kehittäminen -hanke (SOTEKO)

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot loppuraportista

Loppuraportissa on hyödynnetty hyvin aikaisempaa selvitystyötä ja tilastotietoa. Loppuraportti on myös hyvin laaja, jolloin olennaisimman tiedon löytäminen on haastavaa, sillä raportissa on käyty läpi kaikki työskentelyn välivaiheet, jolloin ydinasioiden korostaminen olisi ollut entistäkin tärkeämpää. Ehdotukset yhteen koottuna auttavat kuitenkin hahmottamaan olennaisinta raportista.

Kuntoutusalan koulutus on irrotettu tarkastelun ulkopuolelle. Monet kehittämissuositukset koskevat kuitenkin sote-alan koulutusta kokonaisuutena ja laajalti, joten sote-alan koulutusta olisi ollut syytä tarkastella sisältäen myös kuntoutusalan koulutuksen. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusohjelmassa kuntoutuksen osaaminen on merkittävässä roolissa vastaamassa esimerkiksi ikääntyneiden ja mielenterveyskuntoutujien tarpeisiin.

Koulutuspolkujen tarkastelu lähtökohtana on kannatettava, kuitenkin samalla kun yliopisto valitsisivat amk-tutkinnon suorittaneet suoraan maisteriohjelmiin, on tarkasteltava YAMK- ja maisteritutkintojen suhdetta, tämä ei voi tarkoittaa YAMK-tutkintojen hiipumista ja loppumista. Ylipäätään YAMK-tutkintojen käsittely raportissa on jäänyt niukaksi.

Kansainvälisyys-näkökulma jää niin ikään raportissa vähäiseksi. Työelämän sujuva liikkuvuus edellyttää korkeakoulututkintojen tunnistettavuutta eurooppalaisessa korkeakoulukontekstissa, ja siksi sen tarkastelu suomalaista korkeakoulurakennetta kehitettäessä on oleellinen.

Osa loppuraportin kirjauksista on jäänyt melko yleiselle tasolle ja herääkin kysymys, eikö kehittämistyötä olisi voinut tapahtua jo tässä ko. prosessissa. Nyt useat kirjaukset edellyttävät jatkokehitystä ja -hanketta.

Näkemyksenne koskien ehdotuksia sosiaalialan siirtymien sujuvoittamiseksi korkeakoulusektorien välillä (ehdotukset 1-6)

Ylempien ammattikorkeakoulututkintojen osalta raportissa jää vähäiselle tarkastelulle siirtymä yliopistoon jatko-opiskelijaksi tohtoritutkintoon. Hankkeen tehtävien osalta oli tohtoritutkinto rajattu pois, mutta sujuvien opiskelun polkujen tarkastelussa tulisi olla koko korkeakoulujärjestelmä.

YAMK-tutkinnon rinnasteisuuden tarkastelu maisterin tutkintoon jää puuttumaan opintopolkua tarkastellessa, esim. sosionomi YAMK siirtymää sosiaalityön maisteriohjelmaa ei raportissa tarkastella. Saavuttaakseen nykyisen lainsäädännön edellyttämän sosiaalityöntekijän kelpoisuuden, sosionomi (YAMK) -tutkinnon suorittanut joutuu suorittamaan sosiaalityön opintoja, mutta näiden opintojen määrää tai suorittamismahdollisuutta ei tarkastella. Sosionomi YAMK -tutkinto on maisteritutkinnon tasoinen ja sen tuottama osaaminen tulisi ottaa huomioon täysimääräisesti. Toivottavaa olisi ollut, että sosionomi YAMK tutkinnon tuottamaa osaamista olisi tarkasteltu suhteessa työelämässä tarvittavaan osaamiseen. Tällöin tarkasteluun olisi tullut ottaa myös sosiaalityön lainsäädäntö ja kelpoisuus, ja niiden muutostarve niin, että ylempien ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneen sosionomin osaamista voidaan hyödyntää sosiaalityöntekijän haasteellisissa tehtävissä. Xamk pitää tärkeänä, että yliopistot yhtenäistävät AHOT-menettelyitään. Tulisi huomioida, että sosiaalityössä on eduksi käytännön työkokemus, koska myös työssä vaaditaan laajojen teoreettisten periaatteiden ja monimutkaisten ilmiöiden ymmärtämistä.

Sama kapea näkökulma koskee myös sosionomitutkinnon tuottamaa osaamista suhteessa sosiaalityön maisteritutkintoon opiskelevien osalta. Raportissa kuvattu siltaopintojen määrä amk tutkinnosta maisteriohjelmaan on liian laaja. Sosionomi AMK ja yliopiston kandidaattitutkinto ovat samantasoiset ja esimerkiksi tutkinnoissa tuotettujen opinnäytetöiden tasovaatimus on sama. Tällöin opinnäytetyö tulisi voida hyväksi lukea kokonaisuudessaan etenkin kun siltaopinnoista edellytetään tutkimusmenetelmäopintoja. Sosiaalialan lainsäädäntö on tarkastelussa otettu ns. annettuna ja sen muutostarvetta ei ole arvioitu suhteessa työelämän osaamistarpeisiin esimerkiksi lastensuojelussa.

Xamk kannattaa sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattilaisten tulevaisuuden osaamistarpeiden ja työnjakojen kehittämisen tarkastelua, mutta alueellisen tarkastelun sijaan pitäisi pyrkiä valtakunnallisiin linjauksiin yhteisesti (vrt. Digivisio).

Mitä sosiaalialan siirtymiä koskevien ehdotusten toimeenpanossa tulisi huomioida? Miten edustamanne organisaatio voi tukea ehdotuksia?

Xamk katsoo, että ns. siltaopintojen määrää olisi syytä saada vähemmäksi ja noudattaa Bolognan prosessia. Valinnassa olisi huomioitava hyvä opintomenestys ja opinnäytetyön arvosana vähintään H 3. Ehdotukset tarvittaviin lainsäädäntömuutoksiin tulisi laatia.

Myös opinnäytetyön hyväksilukua tulee harkita vakavasti, koska amk:n opinnäytetyö on pääsääntöisesti kandidaattitutkielmaa laajempi työ.

Eurooppalainen korkeakouluysteistyö ja ikäluokkien pieneneminen haastavat meitä kaikkia laajempaan ja syvällisempään yhteistyöhön unohtamatta alueellisia työvoiman tarpeita. Opiskelijoilla tulisi olla yhtenäiset mahdollisuudet suorittaa harjoittelunsa valitsemallaan paikkakunnalla rajoittamatta verkostoitumista ja työsaantimahdollisuuksia.

Xamk osallistuu oppilaitosten alakohtaiseen työskentelyyn korkeakoulujen välisten ristiinopiskelun kehittämiseksi.

Opiskelijan ohjauksella Xamk voi tukea valitsemaan tiettyjä opintoja esim. avoimen yliopiston sosiaalityön opintoja, mikäli opiskelijalla on tavoitteena jatkaa opintojaan.

Näkemyksenne koskien ehdotuksia terveystieteen koulutuksen siirtyminen sujuvoittamiseksi korkeakoulusektorien välillä (ehdotukset 7-11)

Ehdotus enintään 60 op lisäopinnoista siirtymässä amk:stä yliopistoon on Xamkin näkökulmasta liian suuri opintopistemäärä. Terveystieteen opintopoluissa ammattikorkeakoulusta yliopiston maisteritutkintoon tulee tavoitteena olla koko ammattikorkeakoulututkinnon 210 (- 240) op hyväksi lukeminen terveystieteen maisterin tutkintoon. Tämä vastaa myös Bolognana prosessin mukaista korkeakoulujen sykliä. Tämän olisi voinut raportissa tuoda selkeämmin esille. Esimerkiksi opinnäytetyö, joka ammattikorkeakoulussa tehdään on laajuudeltaan 15 op ja se tulisi rinnastaa yliopiston kandidaatin tutkielmaan. Muutoinkin ahotointia ja osaamisen tunnistamista ja tunnustamista tulisi lisätä yliopistoissa, esimerkiksi osaamisen näyttöjä kehittämällä. Yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen tulee myös tarkastella yhteistyössä opetussuunnitelmia, jotta liian suuri täydentävien opintojen määrä voidaan välttää.

Yliopistojen terveystieteiden ja sairaanhoitaja AMK tutkinnon ristiinopiskelu on kannatettavaa, sillä sen avulla pystytään sujuvoittamaan koulutusten siirtymiä ja välttämään täydentävien opintojen määrää. Tämä edellyttää vähintään osin valtakunnallisia opetussuunnitelmia tai ainakin tarkkoja osaamiskuvauksia.

Mikäli terveystieteitä voidaan yliopistossa opiskella ilman edeltävää terveydenhuollon ammattikorkeakoulu- tai opistoasteen tutkintoa, tulee huomioida, että näiltä valmistuvilta puuttuu ymmärrys ja omakohtainen kokemus mm. hoitotyöstä. Tämä saattaa olla este esim. esihenkilötehtäviin tai kliinisiin asiantuntijatehtäviin sijoittumisessa. Mikäli terveystieteiden kandidaatin aikaisempi tutkinto voi olla ylioppilastutkinto tai ammattikorkeakoulututkinto, voi terveystieteiden kandidaatin tutkinnot olla hyvin erilaisia hakijakohtaisesti.

Mitä terveystieteen siirtymiä koskevien ehdotusten toimeenpanossa tulisi huomioida? Miten edustamanne organisaatio voi tukea ehdotuksia?

Mikäli terveystieteidenkandidaatin tutkinto voidaan suorittaa joko ilman aiempaa terveysalan koulutusta tai sen kanssa, tulee huomioida, että terveystieteidenkandidaatin tutkinnon tuottama osaaminen voi olla hyvinkin erilaista.

Toimeenpanossa tulee huomioida yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen valtakunnallinen yhteistyö. Mikäli yhteistyö rajautuu alueellisesti, se asettaa ammattikorkeakoulut eriarvoiseen asemaan riippuen alueen yliopistoista ja niiden tarjonnasta. Yhteistyö edellyttää vähintään osittain kansallisia opetussuunnitelmia tai tarkkoja osaamiskuvauksia, jotta opiskelijoiden siirtymät voidaan mahdollistaa sujuvasti. Mikäli siirtymiä on tarkasteltu vain alueellisesti ja amk- ja yliopistokohtaisesti ops-tasolla, eri koulujen opiskelijat eivät ole yhdenvertaisessa asemassa.

Opetussuunnitelmia kehitettäessä tulee myös huomioida, että sairaanhoitaja AMK-tutkinnon ensisijainen tehtävä on tuottaa ammattitaitoisia sairaanhoitajia, ja liian geneeriset opetussuunnitelmat saattavat heikentää ammattialakohtaista osaamista.

Opetussuunnitelmien (esim. sairaanhoitaja AMK) kehittämisessä Xamk voi huomioida terveystieteiden osaamisen esimerkiksi täydentävien opintojen osassa, jolloin opiskelija itse pystyy valitsemaan näitä opintoja niin halutessaan. Xamk on mukana yhteistyöverkostoissa kehittämässä opiskelijoiden joustavia siirtymiä. Xamk osallistuu myös oppilaitosten alakohtaiseen työskentelyyn korkeakoulujen välisten ristiinopiskelun kehittämiseksi.

Näkemyksenne ehdotuksista kaksoistutkintojen kehittämiseksi (ehdotukset 12-13)

Ehdotukset koskien kaksoistutkintoja ovat Xamkin näkökulmasta kannatettavia ja esitetty selkeästi. Esitetyt ratkaisut on selvitetty seikkaperäisesti eri vaihtoehtoja tarkastellen. Xamk pitää tärkeänä, että esimerkiksi terveydenhoitajan koulutus olisi erikseen säädelty koulutus, joka suoritetaan sairaanhoitajatutkinnon aikana tai sen jälkeen.

Xamk pitää hyvänä ensihoitajan laillistamista myös ensihoitajaksi.

Mitä kaksoistutkintoja koskevien ehdotusten toimeenpanossa tulisi huomoida? Miten edustamanne organisaatio voi tukea ehdotuksia?

Ehdotukset ovat toteuttamiskelpoisia. Xamk voi toteuttaa koulutuksia esitetyn kaksoistutkintomallin mukaan, mikäli se tulaan tulevaisuudessa ottamaan käyttöön.

Näkemyksenne korkeakoulujen sosiaali- ja terveysalan vetovoimaa ja harjoittelua koskevista ehdotuksista (ehdotukset 14-35)

Ehdotukset vetovoiman ja harjoittelun kehittämiseksi jäävät yleiselle tasolle, vaikka ovat alan kannalta hyvin oleellisia teemoja. Ehdotukset eivät tarjoa juuri uutta em. kehittämiseksi. Erittäin

tärkeää on huolella seurata vetovoiman suuntaa, joka tarkoittaa sitä että hakijamäärien lisäksi seurataan keskeyttäneiden ja alalta poissiirtävien määrää.

Erikoistumiskoulutusten tarkastelu raportissa urapolkuna ja siten alan vetovoimaa ja myös pitovoimaa lisäävänä tekijänä jää hyvin vähäiselle painotukselle. Organisaatioiden johtamisen koulutus työhyvinvoinnin tukemiseen ja monialaisen osaamisen johtamiseen edellyttää suunnitelmallisia toimenpiteitä ja taloudellisia resursseja.

Ammattikorkeakouluille oleellista on harjoittelupaikkojen riittävyys. Palkallinen harjoittelu, erityisesti valmistumisvaiheessa on kannatettavaa, kun osaamistavoitteet täyttyvät ja ohjaus on varmistettu. Näin toimitaan usein jo tällä hetkellä. Kansainvälisten koulutusohjelmien harjoittelun ja kielen oppimisen kehittäminen on tämän hetken ja tulevaisuuden merkittävä kehittämisen kohde ja painopiste.

Raportin ehdotuksissa kansainvälisten koulutusohjelmien harjoittelusta nostetaan hyvin esille keskeiset asiat, joita ovat harjoittelupaikkojen määrä ja riittävyys, harjoittelun ohjauskielenä englanti ja selkokieli opiskelijoiden suomen kielen osaamisen vahvistamisessa, sekä työyhteisöjen kulttuurisen osaamisen vahvistaminen. Em. tavoitteisiin pääseminen edellyttää, että työyhteisöissä tunnustetaan kansainvälisten opiskelijoiden ohjaamisen vahvuudet ja heikkoudet, ja jopa vallitsevat esteet. Esimerkkinä se, että työnantaja määrittää ohjauskieleksi vain suomen ja ruotsin. Kansainvälisten opiskelijoiden lisääminen sote-alan tutkinto-ohjelmissa harjoittelun sujuvuuden takaamiseksi edellyttää lisäpanostusta työelämän ja koulutuksen kesken. Työpaikoille tarvitaan koulutuksellista lisätukea ja uusien toimintamallien kehittämistä sekä selkokielen asiantuntijuuden resurssia.

Mitä vetovoimaa ja harjoittelua koskevien ehdotusten toimeenpanossa tulisi huomioida? Miten edustamanne organisaatio voi tukea ehdotuksia?

Vetovoiman tarkastelussa tulee ottaa huomioon, että se vaihtelee alueittain verrattain paljon. Vetovoiman kehittämisessä kampuskaupungit ovat olennaisessa asemassa, korkeakoulun mahdollisuudet kehittää vetovoimaa yksin ovat rajalliset. Ns. kaksikieliset tutkinto-ohjelmat (TOKASA-hanke) ovat toimivia ratkaisuja kansainvälisen työvoiman integroimiseksi sote-alalle. Olennaista on myös kehittää kampuskaupunkien palveluita siten yhteistyössä, että kansainvälinen opiskeija jää asumaan paikkakunnalle (koulut, päiväkodit, työpaikat jne.) ja työhön.

Xamk toteuttaa ns. kaksikielistä sairaanhoitajakoulutusta ja samalla luo malleja kansainvälisen opiskelijan harjoittelun ohjaukseen ja kulttuurin- ja kielen oppimiseen, amk:n toiminta-alueelle ja sote-alalle kiinnittymiseksi.

TKI-työllä kehitetään ja pilotoidaan yhdessä työelämän kanssa mm. harjoittelun ohjausmalleja, valmistumisvaiheessa olevan kiinnittymistä työyhteisöön ja mentorointia.

Näkemyksenne jatkuvaa oppimista koskevista ehdotuksista (ehdotukset 36-42)

Teemaan liittyvät ehdotukset nostavat hyvin esille työelämän tarpeisiin vastaavan osaamisen kehittämisen ja laajat osaamisen kehittämisen sisällöt ja keinot. Yhteistoiminta alueen tasoinen koulutuksen ja palvelujärjestelmän kehittämisen suunnittelu korostuu suosituksessa 38, mutta myös hyvinvointialueilla on alueeseen pohjautuvia kehittämistarpeita ja mahdollisia osaamisen kapeikkoja, joihin korkeakoulujen ja työelämän yhteistyössä suunniteltavilla koulutuksilla ja kehittämishankkeilla voidaan vastata.

Raportissa esiin nostetut tutkintoihin sisällytettävät osaamiskokonaisuudet ovat mahdollisuus tarjota työelämälle uutta ja päivittävää osaamista, mutta niidenkin toteuttaminen vaatii resurssia, joka raportissa tuodaan hyvin esille (39). Korkeakoulujen ja työelämän yhdessä tekemä osaamisen ennakoitutyö pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti on perusta osaamiskokonaisuuksien rakentamiseen. Raportissa olisi voinut olla ehdotus osaamisen ennakoitirakenteiden osalta.

Digivisio mainitaan ehdotuksessa 41, mutta se jää hyvin toteavalle ja yleiselle tasolle. Näkemys siitä miten digivisiossa tulisi huomioida alan jatkuva oppiminen ei tule esille.

Mitä jatkuvaa oppimista koskevien ehdotusten toimeenpanossa tulisi huomioida? Miten edustamanne organisaatio voi tukea ehdotuksia?

Täydennyskoulutuksen rahoituksen haasteellisuus ja tarve sen selkeyttämiseen tulee raportissa hyvin esille. Täydennyskoulutusta koskevat asetukset ovat osin tarpeellisia, mutta tulisi varoa erikoistumiskoulutuksen järjestämisen tapaista mallia. TKI-toiminnalla saadaan ennakoititietoa, on hyvä avaus.

Osaamista täydentävän koulutuksen tulee olla saavutettavaa paitsi toteutusmuodon, mutta myös siihen liittyvien tekijöiden kautta kuten koulutuksen keston ja laajuuden kautta. Monialaisuus täydentävissä koulutuksissa on tärkeää, etenkin jos tavoitellaan työvoiman joustavaa käyttöä. Tämä on osattava myös työnantajan puolelta nähdä eli mitä osaamista tarvitaan.

Xamk katsoo, että modulaarisuus on mahdollisuus korkeakoulujen väliseen yhteistyöhön. Ei-formaalissa koulutuksessa hankitun osaamisen tunnistaminen, tunnustaminen ja osaamistodistuksen saaminen omasta osaamisesta on erittäin kannatettavaa. Osaamisen päivittäminen ja sen tuomista työarkeen, myös korkeakoulutasoinen osaaminen, on niin ikään erittäin myönteinen asia Xamkin näkökulmasta. Jatkuvan ja joustavan oppimisen tarjottimen kautta voidaan tarjota ja hankkia osaamista ja kootusti saman portaalin alta. Täydennyskoulutuksen sekä osaamisen tunnistamisen ja tunnustaminen – rahoituksen selkeys olisi oltava. Koulutukset eivät voi olla hankkeiden kautta tuotettua. Epätoivottava skenaario on, että täydennyskoulutus käännetään hanketoiminnaksi tai tarjousten perusteella toteutettavaksi (kuten esim. TE- koulutukset nyt) ja yhteiskunnassa kulutetaan aikaa ja resursseja hankkeiden sekä hakemusten kirjoittamiseen ja siten korkeakoulujen väliseen kilpailuun.

Hyvinvointialueiden on todennäköisesti taloudellisista ja henkilöstöresursseihin liittyvistä syistä mahdollista hankkia ainoastaan lyhytkestoista, työn ohella suoritettavaa koulusta, joka vastaa työnantajan määrittämiin tarpeisiin ja lisää palvelutuotannon tehokkuutta, kustannusvaikuttavuutta ja laatua – mikä on lyhytkestoinen, tulee määriteltäväksi. Myös osaajakoulutuksia ja erikoistumiskoulutuksia tarvitaan. Tässä on tärkeää ammattikorkeakoulun ja työelämän joustava ja jatkuva yhteistyö.

Näkemyksenne mielenterveyspalvelujen osaamistarpeisiin vastaavan koulutuksen kehittämistä (ehdotukset 43-50)

Teemassa esitetyt ehdotukset liittyvät hyvin tarvittavan mielenterveyspalveluiden edellyttämän osaamisen perustutkintojen tuottaman osaamisen tarkasteluun, jossa korostuu ammattiryhmittäinen osaamisen määrittäminen opetussuunnitelmissa. Erikoistumiskoulutusten merkitys laajemman ja syvemmän mielenterveystyön osaamisen varmistamisessa huomioidaan myös raportissa.

Ammattikorkeakoulujen perustutkintokoulutuksen opetussuunnitelmaan tulisi sisällyttää traumaorientoitunut työote, koska traumatisoituminen näkyy (ja jää tunnistamatta) useimmilla somaattisen hoidon osa-alueilla esim. seksuaali- ja lisääntymisterveyden alueella.

Xamk näkee, että sote-alan korkeakoulututkinto (sosionomi, sairaanhoitaja, terveydenhoitaja, kättilö, ensihoitaja) soveltuu pohjakoulutuksena maksuttomaan psykoterapeuttikoulutukseen. Perustasolla tarvitaan mahdollisesti ”depressiohoitaja” ja kriisi- ja trauma-asiantuntijoita, joilla olisi hallussaan tiettyjä terapianomaisia taitoja.

Xamk kannattaa näkemystä, että sosiaali- ja terveysalalla olisi tarvetta tutkintoja täydentävän koulutuksen järjestelmälle, jota rahoitettaisiin ja ohjattaisiin valtakunnallisesti. Jos tällainen järjestelmä luotaisiin, psykoterapeuttikoulutusta ja matalan kynnyksen mielenterveysalan ammattilaisten tarvitsemaa tutkintoa täydentävää koulutusta voitaisiin ohjata ja järjestää koulutus osana sitä. Kuitenkin terapiaan kouluttajalla on oltava (VET) kouluttajakoulutus ja ko. opettajia on haasteellista löytää.

Mitä mielenterveyspalvelujen osaamistarpeisiin vastaavan koulutuksen kehittämistä koskevien ehdotusten toimeenpanossa tulisi huomoida? Miten edustamanne organisaatio voi tukea ehdotuksia?

Xamk kannattaa näkemystä, että sosiaali- ja terveysalalla olisi tarvetta tutkintoja täydentävän koulutuksen järjestelmälle, jota rahoitettaisiin ja ohjattaisiin valtakunnallisesti. Jos tällainen järjestelmä luotaisiin, psykoterapeuttikoulutusta ja matalan kynnyksen mielenterveysalan ammattilaisten tarvitsemaa tutkintoa täydentävää koulutusta voitaisiin ohjata ja järjestää koulutus osana sitä. Kuitenkin terapiaan kouluttajalla on oltava (VET) kouluttajakoulutus ja ko. opettajia on haasteellista löytää.

Xamk pitää hyvänä mielenterveys- ja päihdehoitotyön erikoistumiskoulutuksen järjestämistä amk:n ja työelämän yhteistyönä.

Xamk voi toteuttaa yhdessä muiden amk:n kanssa tarvittaessa mielenterveys- ja päihdehoitotyön erikoistumiskoulutusta.

Tarvittavat opetussuunnitelmamuutokset ovat niin ikään mahdollisia.

Näkemyksenne sote-uudistusten edellyttämiä osaamistarpeita koskevista ehdotuksista (ehdotukset 51-54 ja luku 7)

Raportin ehdotukset jäävät varsin yleiselle tasolle. Toivottavaa olisi ollut ehdotukset siitä, mitkä ovat ne rakenteet, jotka tukevat yhteistyötä korkeakoulujen ja työelämän kesken osaamisen edellyttämän sisällön ja pedagogisten ratkaisujen osalta.

Ns. kaksikieliset tutkinto-ohjelmat ovat toimivia ratkaisuja kansainvälisen työvoiman integroimiseksi soteen. Tässä yhteistyö amk:n ja hyvinvointialueiden ja muun työelämän kanssa ehdottoman tärkeää. Ammattikorkeakoulut ja sen opiskelijat tulisi saada osaksi YTA-alueyhteistyöhön ja TKI-rakenteisiin.

On tärkeää, että hyvinvointialuetasosta yhteistyötä tehdään systemaattisesti koulutustarpeiden kartoittamiseksi sekä osaamisen päivittämiseksi. Myös ennakoitutyöhön yhdessä hyvinvointialueen kanssa ja jatkuvien yhteistyörakenteiden muodostamiseen tulee pyrkiä.

Digivision mahdollisuudet eivät tule keskeisesti raportissa esille. Pienten osaamiskokonaisuuksien avulla tapahtuu tulevaisuudessa työelämän osaamisen kehittäminen ja osittain niiden kautta tapahtuu myös amk:n profiloitumista.

Raportin ehdotuksessa 53 tuodaan esille monialaisten opintojen lisäämisen mahdollisuus tutkintoon johtavassa koulutuksessa siten, että sosiaali- ja terveysalan koulutukseen tuodaan uusia näkökulmia esimerkiksi käyttäytymistieteiden, ICT:n, teknologian, tuotantotalouden ja taloustieteen aloilta. Tämä on erittäin kannatettavaa Xamkin näkökulmasta samoin kuin ristiin opiskelun esteiden purkaminen.

Ryttyläinen-Korhonen Katri
Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu - Hyvinvoinnin koulutusala